

[Gerda Mundt.]

Vedkommende, som jeg sidst nævnte, om noget over 3 000 Elever. Jeg vil derfor henstille til Finansudvalget, at Nedsættelsen bortfalder for disse Skoler.

Men endnu vanskeligere stiller Forholdene sig for de private Seminarier. Ved den nye Seminarielov af 15. April 1930, som blev vedtaget med alle Partiers Tilslutning, skete der en gennemgribende Forandring i vor Læreruddannelse. I Stedet for at den tidligere var 3-aarig, er den fra nu af 4-aarig, i Stedet for almindelig Lektie-læsning gik man over til en friere Bearbejdelse af Stoffet, langt mere selvstændigt end før. Og det har vist sig, at dette i endnu højere Grad, end man ventede, har stillet Krav til Laboratorier, til Samlinger og ikke mindst til Biblioteker og til udvidet Plads. Det er f. Eks. valgfrit, om man vil have Tysk eller Engelsk, saaledes at det oftest vil være nødvendigt at dele Klasserne. Her er Statens 7 Seminarier stillet langt gunstigere end de 12 private Seminarier, som endogsaa er forhindret i at udvide deres Elevantal, fordi det er dem forbudt; derigennem kan de altsaa heller ikke forøge deres Indtægter. Det vil af Anmærkningerne til Finanslovsforslaget Sp. 1437—38 ses, at der dels er bevilget og dels foreslaaet store ekstraordinære Beløb til Ombygning, Inventar og Instrumenter til Statsseminarierne. Summerne hertil løber op til et Beløb af ca. 400 000 Kr. Jeg henviser ogsaa til det afsluttede Regnskab, som er lagt paa vort Bord, og som udviser en Udgift af ca. 150 000 Kr. til disse Formaal.

Hvordan har nu de private Seminarier klareret disse meget vanskelige Krav? De har ved Optagelse af Banklaan og paa anden Maade maattet ofre ca. 300 000—400 000 Kr. paa lignende Nybygninger, og de har vel at mærke ingen Hjælp faaet fra Staten til Opfyldelse af de nye Krav, som Seminarieloven stiller. Deres Budget er i Virkeligheden helt sprængt, og til Trods derfor foreslaas der nu paa Finanslovsforslaget en Nedsækering paa 10 pCt. af Tilskuddet til de private Seminarier, medens der aldeles ikke er Tale om nogen Nedsættelse til Statsseminarierne, til Trods for, at de ikke som de private skal forrente og amortisere deres Bygninger. Ifølge Finanslovsforslaget er der opført en Udgift til disse paa 800 000 Kr. til de 7 Statsseminarier, altsaa ca. 115 000 Kr. til hvert, men kun 600 000 Kr. til de 12 Privatseminarier, altsaa ca. 50 000 Kr. til hvert. Som bekendt betales der Skolepenge ved de private Seminarier og ikke ved Statens; men det

forslaar ikke. Forhaabentlig vil Finansudvalget nedsætte denne 10 pCt.s Nedsækering eller ladé den helt bortfalde; thi de private Seminarier vil ikke kunne bære den. Arbejdet paa disse udføres under samme Kontrol som ved Statsseminarierne og med fuld Anerkendelse, og Kravene er i alle Henseender vokset i saa høj Grad, at de private Seminarier ikke vil kunne bære denne Indtægtsforringelse. Og skulde det offentlige overtage de private Seminarier, vilde Udgifterne til dem blive langt, langt større. Det drejer sig i Virkeligheden om de private Seminariers Eksistens.

Som bekendt er der ogsaa iblandt Lærere og Lærerinder en overordentlig stor Arbejdsløshed, og der har været Tale om at begrænse Tilgangen til Seminarierne, hvad vel ogsaa meget kunde tale for. Det vilde dog neppe kunne gøres saaledes, at Klasserne formindskedes, da dette vilde betyde et Indtægtstab for de private Seminarier, som de efter det, jeg ogsaa her har haft Lejlighed til at sige, ikke vilde kunne bære. Men saa maatte det vel hellere ske paa den Maade, at man hvert fjerde Aar undlod at begynde en ny Klasse, saa at for Fremtiden Seminarierne ligesom hidtil kun havde tre Klasser.

Søren P. Larsen: De store økonomiske Vanskeligheder, som ogsaa vort Samfund er inde i, var ogsaa Genstand for Drøftelse forud for det Folketingsvalg, vi havde den 16. November. Regeringspartiernes Ordførere hævdede jo Landet over, at Venstres Bedømmelse af Vanskelighederne var for mørk, og det synes, at Vælgerne har fundet mere Behag i den Fremstilling, Regeringspartiernes Ordførere har givet. Der var ganske vist, indrømmede man, visse Vanskeligheder; men en klog og handledygtig Regering vilde nok klare Vanskelighederne, der kunde true saavel Lønninger som andre løvbundne Udgifter. Regeringen vandt da ogsaa den 16. November en kneben Sejr, og de Vælgere, som gav den deres Tilslutning, vil vel sagtens nu med Spænding afvente, hvorledes Regeringen vil klare de Vanskeligheder, vi staar overfor.

Vi fra Venstres Side lagde jo ikke Skjul paa, hvilke Veje vi ønskede, man skulde følge, og forudsagde, at en Fortsættelse af Regeringens økonomiske Politik uvægerligt vilde føre til nye Skatter og nye Laan. I saa Henseende er de Udtalelser, der er faldet fra Regeringen i de sidste Dage, jo ikke uden Klarhed. Man forbereder sig paa den Side baade til nye Skatter og til nye Laan. I første Omgang vil man naturligvis